

Huoltovarmuuspelejä – kuinka maatilat voivat varautua kriiseihin

Voiko peli opettaa varautumaan sotaan, kustannuskriisiin tai ilmastonmuutoksen vaikutuksiin? MTK-Pirkanmaan kehittämä huoltovarmuuspelejä tarjoaa käytännönläheisen ja osallistavan tavan ymmärtää, mitä huoltovarmuus oikeasti tarkoittaa – erityisesti maatalojen näkökulmasta.

Huoltovarmuuspelejä ei ole viihdettä perinteisessä mielessä, vaan koulutuksellinen simulaatio. Se on suunniteltu auttamaan viljelijöitä tunnistamaan riskejä, kehittämään ratkaisuja ja harjoittelemaan päätöksentekoa nopeasti muuttuvissa tilanteissa.

Yksi pelin keskeisistä elementeistä ovat pelikortit, jotka kuvaavat käytännön toimia maatalan resilienssin parantamiseksi. Ne liittyvät esimerkiksi viljelykiertoon ja maaperän kuntoon, lannoituksen optimointiin, kustannusten hallintaan ja hintasuojaukseen sekä energiaomavaraisuuteen ja yhteistyöhön. Kortit tekevät abstraktista huoltovarmuudesta konkreettista: mitä oikeasti voi tehdä jo tänään?

Pelejä etenee kolmessa eri vaiheessa, joista jokainen kuvaa erilaista kriisiä. Nämä skenaariot eivät ole kaukaa haettuja, vaan perustuvat ilmiöihin, joita olemme jo nähneet viime vuosina.

- kustannuskriisi – tuotantopanosten hinnat nousevat ja kannattavuus horjuu
- sotatilanne – kyberhyökkäykset, polttoainepula ja evakuoinnit haastavat toimintaa
- ilmastokriisi – katovuodet ja äärisää vaikuttavat ruokaturvaan.

Pelejä toimii käytännössä niin, että pelaajat työskentelevät ryhmissä ja etenevät vaiheittain. Ensin arvioidaan tilanne: mitä on tapahtunut ja mitä se tarkoittaa omalle tilalle? Seuraavaksi pelaajat valitsevat ratkaisun, joka saa ryhmässä eniten kannatusta. Viimeisenä jokainen ryhmä esittää tekemänsä päätökset, joita tarkastellaan talouden, resurssien ja ympäristön näkökulmasta. Tärkeää on, että pelissä ei ole oikeita tai vääriä vastauksia. Olennaista on keskustelu ja oppiminen.

Maaliskuun 25. päivä Huoltovarmuuspelejä pelattiin valtakunnallisesti seitsemällä paikkakunnalla, pelejä johdettiin etäyhteydellä Tampereelta. Keski-Suomessa Huoltovarmuuspelejä äärelle kokoonnuttiin Äänekoskella Kartano Kievarissa. Tilaisuus oli Varautuva viljelijä -hankkeen järjestämä. Osallistujia oli 12 ja pelejä herätti paljon keskustelua. Aihe koettiin tärkeäksi. Pelin päätyttyä se sai paljon positiivista palautetta maakunnista, ja moni viljelijä koki, että voisi ottaa käyttöön pelissä käytyjä toimenpiteitä omalla tilallaan. Uusia asioita, joita viljelijät aikoivat eniten tehdä, olivat varautumissuunnitelman teko, typensitojakasvien viljely ja energiaomavaraisuuteen pyrkiminen.

Keski-Suomen Huoltovarmuuspelissä oli mukana myös nyt eläkkeellä oleva, pitkän uran ProAgria Keski-Suomessa kasvintuotannon asiantuntijana tehnyt Juhani Peltola. Hän kokosi pelin loputtua yhteenvedon tuloksista ja muistutti, että maataloilla varastoja ovat myös ne resurssit, joita peltoihin on varastoitu. Juhani Peltolan mielestä Huoltovarmuuspelipäivän tärkein anti oli se, että tämä tapahtuma vihdoinkin toteutui ja että nyt sitä on mahdollista kehittää entisestään. Hän myös sanoi, että jos tyydytään niukkuuteen, niin kotimainen maatalous pystyy kyllä ruokkimaan kansalaiset.

Blogiteksti on tuotettu Varautuva viljelijä -hankkeessa, jota hallinnoi ProAgria Keski-Suomi. Hankkeessa on osatoteuttajana MTK Keski-Suomi. Hanke saa EU:n maaseuturahoitusta.

**Euroopan unionin
osarahoittama**